

ELECCIONS 2009: GUIÓ DE LES RESPOSTES A LA CEA

1. Quantificació del deute públic i evolució prevista :

Com a qüestió prèvia he de dir que només disposem d'estimacions atesa la manca de dades oficials públiques i publicades.

La transparència no ha estat la característica principal del Govern al qual ha donat suport el Sr. Joan Gabriel aquests quatre anys.

Vostès que són gent del món de l'empresa entendran perfectament les dificultats que els plantejaria haver de prendre decisions sense tenir al davant les dades. A ben segur vostès tenen la informació suficient que els permet saber on va la seva empresa.

Però el Govern del partit liberal no acaba de saber quin és el producte interior brut, ni moltes altres dades que caldria conèixer i publicar. Per això proposem la creació d'un Institut d'estadística.

Feta aquesta salvetat, nosaltres estimem l'**endeutament de Govern**, a final de l'any **2008**, en uns **450-455 milions** d'euros (376 milions d'euros al tancament oficial de l'any 2007 més uns 75-80 milions de dèficit de l'any 2008).

Aquest endeutament **multiplica per 3,5 l'existent l'any 2001** que era de **131 milions d'euros**.

Els **dèficits anuals** dels **darrers 3 anys** han estat de: **71, 68** i uns **75-80** milions per aquest any.

Si aquest endeutament de l'administració central hi afegim l'endeutament comunal i el d'algunes parapúbliques com ara RTVA, SA ó FEDA (que són Estat òbviament) **l'endeutament a nivell d'Estat és d'uns 700 milions d'euros**.

Parlo de l'endeutament entès com deute amb les entitats de crèdit. Per tant no contempla el deute amb proveïdors ni els compromisos contrets per obres públiques en curs d'adjudicació o el deute pendent del finançament del Centre de Tractament de Residus (86 M EUR).

En **termes relatius al PIB** aquest deute bancari d'uns **700 milions d'euros** equival, en les més optimistes estimacions de PIB, a un **28%** amb un creixement gairebé exponencial. Mentre l'endeutament ha crescut molt –en els darrers anys a un ritme de gairebé 100 milions d'euros anuals– el PIB, segons les mateixes fonts no oficials, s'ha estancat o fins i tot ha disminuït.

Pel que fa al finançament del deute: **¿Quina serà l'actuació en el moment que nosaltres tinguem la responsabilitat del Govern?**

Nosaltres ens acostarem a **l'equilibri pressupostari** i per tant l'endeutament de Govern no creixerà més. No només no creixerà sinó que substituïrem les actuals pòlisses de crèdit per préstecs amb les entitats bancàries i per tant **anirem amortitzant l'endeutament** (ben entès a llarg termini de 20 a 25 anys).

L'endeutament de Govern està compost d'una banda pel deute públic finançat per les entitats de crèdit i de l'altra per pòlisses de crèdit amb un ròssec, avui, que ultrapassa els 180 milions d'euros. **No hi ha cap amortització de l'endeutament.**

En conseqüència en el resultat equilibrat que cercarem per a cada exercici, s'hi contemplarà una partida destinada a amortitzar els préstecs.

Aquesta és la línia, de rigor i treball, amb la que s'ha elaborat el nostre programa electoral; quantificat en quant als ingressos (l'única proposta política que ho ha fet i que ja fa 6 mesos que ho vaig presentar públicament) i quantificat també òbviament en quant a les despeses i per tant en els serveis, les prestacions, les inversions i en general totes les actuacions previstes en el nostre programa.

Tenim un **programa amb accions concretes realitzables i assolibles en els propers 4 anys amb el seu corresponent finançament** del que en parlarem en la següent resposta.

Per assolir aquest equilibri caldrà reorganitzar i optimitzar els recursos de l'administració general. I es pot fer, s'ha de fer, i ho farem optimitzant també les prestacions de serveis i actuacions des de les diferents administracions especialment en el binomi govern-comuns (com es recull en el nostre programa en els àmbits social, esportiu, cultural i turístic). Treballant de forma coordinada i sumant esforços.

2. Model Fiscal que consideren adequat per finançar el model d'Estat que proposen:

Molt probablement alguns de vostès ja coneixen la nostra proposta fiscal perquè es va presentar públicament als mitjans de comunicació el passat mes de setembre. També el 25 de setembre la vaig presentar a l'Empresa Familiar Andorrana i a la Cambra de Comerç i, posteriorment, el dia 31 d'octubre, a la Confederació Empresarial Andorrana.

Els vull parlar de **la importància del model fiscal** que es situa, per nosaltres, molt més enllà de la recaptació de fons. **Els governs liberals** han anat apessonnant figures impositives sense cap, cap ni un, objectiu final de política econòmica. Únicament per intentar fer més petit el forat que ens estaven deixant: el magre balanç posa en evidència que a més del **desgavell de figures** i de la **inutilitat**, en termes de **política econòmica, de l'actual model fiscal**, el forat cada cop és més gran.

El model fiscal no és una simple font de finançament de les polítiques públiques; **és l'eina que permet, que possibilita, els nostres objectius polítics** que no són altres que **donar suport i ajudar** els empresaris, els treballadors i les famílies andorranes.

Quins són aquests objectius?

- a) **millora de la competitivitat de l'economia** en tots els sectors i especialment en els sectors turístic i comercial,
- b) creació de **noves oportunitats per a empresaris i professionals** mitjançant un model fiscal homologable que ens permeti que França, Espanya i els altres membres de la UE ens treguin de les seves llistes de paradisos fiscals. (aquestes són les llistes importants, les que fan mal des d'un punt de vista empresarial), **un finançament més just, equitatiu i conforme a l'article 37 de la Constitució** de l'estat, **una veritable política** de benestar i especialment vers les persones més necessitades.

La nostra proposta

Volem establir un equilibri entre la imposició indirecta i directa. El moment econòmic actual ens porta a la necessitat de reduir la pressió fiscal indirecta per guanyar competitivitat, generar riquesa i llocs de treball, establint alhora una fiscalitat directa, clara i senzilla, amb un tipus baix del 10%.

El nostre plantejament, **sense augment de la pressió fiscal global**, suposa una redistribució entre fiscalitat directa i indirecta; de forma que la fiscalitat indirecta que ara representa el 87% dels ingressos de l'estat passarà a suposar, amb el model

fiscal del PS, un 54%, ja que es redueix la recaptació per la via indirecta de forma significativa.

L'IVA substituirà el reguitzell d'impostos indirectes actuals.

Amb el tipus general que proposem del 5,5%, l'IVA aportarà:

- a) un important guany de competitivitat per a empresaris i professionals respecte dels impostos actuals (IMI, IAC, ISI, IPI, cànon),
- b) importants avantatges financers (no es paga a la importació sinó a la venda del producte i només si es ven),
- c) es reduiran les factures de llum i telèfon a l'eliminar els cànon actuals,
- d) avantatges administratives i de gestions com per exemple les duaneres en una clara aposta pels sectors turístics i comercials que tenim clar sustenten l'activitat econòmica del país.

L'IVA, suposa una solució definitiva i sense més invents ni desgavells fiscals a la greu problemàtica de l'intrusisme professional i comercial a Andorra

La fiscalitat directa suposarà, segons la simulació que hem dut a terme, un 39% dels ingressos de l'Estat. Ha de ser visualitzada com una eina potent de política econòmica que genera noves oportunitats de negoci a l'exterior tant per les empreses i professionals andorrans com per a la captació d'inversió al crear un sistema fiscal homologable per a la UE i la OCDE.

Els impostos directes sobre salaris i beneficis s'ajusten al principi constitucional de contribució d'acord amb la capacitat econòmica i per tant només els salaris més elevats (per l'import en que excedeixin dels 35.000 € anuals) tributaran i en quant a les empreses amb l'impost sobre els beneficis qui més benefici fa li correspon pagar lògicament més impostos. En ambdós casos la nostra proposta de tipus és del 10%.

Els interessos i rendes del capital mobiliari així com les plusvàlues (tipus vendes d'accions la Caixa i BBVA) tributaran evitant sempre en tots els casos una doble tributació.

La millor política econòmica i social és la que crea ocupació i genera oportunitats de negoci per a empresaris i professionals i aquests són els objectius que hi ha darrera de les propostes econòmiques i fiscals del PS que permetran una acord d'associació amb la UE, sortir de totes les llistes de paradisos fiscals i signar els convenis per evitar la doble imposició; és a dir, permetrà crear un marc amb seguretat jurídica interna i amb confiança internacional que generarà noves oportunitats en el camp de l'economia productiva i per tant llocs de treball

3. Relacions Internacionals. Què ens aporta i què perdem?:

3.1. Declaració de Paris:

Si em permeten jo els parlaré de la declaració institucional del grup parlamentari socialdemòcrata –Responsabilitat i transparència- del dia 11 de febrer del 2009, 48 hores abans que ens entrevistéssim amb el Representant del Copríncep francès.

Allí vam expressar el nostre ferm compromís públic de “... plantejar al Govern francès, a partir del dia 27 d’abril proper, una proposta que vagi en la línia de l’acord signat a Berna el passat 12 de febrer del 2009 entre la República francesa i la Confederació Helvètica.”

I em vaig comprometre també:

- a) “a mantenir una iniciativa responsable en aquest àmbit, buscant els acords necessaris amb el conjunt de l’arc parlamentari.”
- b) “a fer tot el possible perquè s’ofereixin perspectives de consolidació i seguretat jurídica al sistema bancari i al conjunt de l’economia andorrana.”

La declaració unilateral d’un cap de Govern en funcions, amb un Consell General ja dissolt, no té cap més conseqüència que deixar ben clar que la tossuda voluntat de negar l’evidència del Sr. Pintat –i dels consellers generals que li han donat suport durant tota la legislatura– ha portat Andorra a un cul de sac institucional i econòmic.

Durant quatre anys no han volgut fer el que calia i ara, el dia 10 de març s’ha signat el que el dia 13 i el dia 17 de febrer es deia que no es podia signar ni es signaria.

La feina l’haurà de fer el proper Consell General i el proper Govern.

I s’haurà de fer ràpid i en el marc d’un ample acord polític nacional.

3.2. Relacions amb la Unió Europea

Proposem un acord d’associació amb la Unió Europea que permetrà:

- a) que Andorra, tot i no ser membre de la Unió Europea, pugui establir i mantenir relacions positives en els diferents àmbits amb els països de la UE.
- b) incloure Andorra en els organismes i programes comunitaris de la Unió Europea, facilitant l’accés, per exemple, a projectes d’infraestructures, programes educatius i culturals, i d’innovació.
- c) afavorir la col·laboració regional dins la UE i la política de cooperació transfronterera fent efectives, entre altres, les previsions del Programa Operatiu França-Espanya-Andorra 2007-2013.

L'acord d'associació amb Europa donarà noves possibilitats a empresaris, treballadors i estudiants en un marc econòmic tant ample i potent com el que representa la Unió Europea:

- Les empreses andorranes tindran la possibilitat d'exportar serveis i béns sense patir discriminacions fiscals.
- Les empreses europees, que exigeixen un entorn jurídic estable, es podran plantejar seriosament la possibilitat d'invertir a Andorra, amb les positives conseqüències econòmiques que pot representar això ja que es fomentarà la creació de noves empreses i, per tant, de més llocs de treball.
- Els treballadors i treballadores andorrans en els països de la Unió Europea podran tenir un estatut clar i més favorable.
- Els joves que volen estudiar a l'estranger ja no seran tractats com a ciutadans de segona classe. A l'hora d'encarar el seu futur laboral els serà possible tant desenvolupar-se professionalment a la UE com a Andorra i treballar des del seu país per clients d'arreu d'Europa

4. Mesures destinades a reactivar l'economia a curt termini dins del seu programa:

El 22 d'octubre del 2008, els socialdemòcrates vam presentar una proposició de llei per a la implantació de mesures per a protecció social i la reactivació econòmica.

La coalició formada pels consellers liberals i CDA-Segle XXI va rebutjar la nostra proposició de llei, donant preferència al projecte de llei de mesures de reactivació econòmica del Govern. Només recordaré que el Sr. Pintat havia declarat aquí, en aquesta mateixa sala, el dia de la presentació de l'Informe de la Cambra de Comerç que es tractava de mesures que no reactivarien res. Tenia raó.

Mantenim doncs la nostra proposició que planteja, entre altres coses:

- a) La creació d'una taula d'activitat econòmica i social d'Andorra, amb la participació de tots els agents socials i administracions públiques.
- b) La reducció del tipus de gravamen per a la rehabilitació d'habitatges i per a la construcció d'habitatge de titularitat pública.
- c) Un pla d'ajuda al finançament per la compra de vehicles eficients.
- d) La preferència en la contractació pública d'empreses andorranes.

Les mesures específiques per al sector de la construcció són:

- a) Programa per a la rehabilitació d'habitatges.
- b) Programa per a la construcció d'habitatge concertat.

Per obtenir un augment de la liquidesa de famílies i empreses:

- a) Ampliació del termini d'amortització de crèdits hipotecaris
- b) La derogació del cànon del 10% en els rebuts de FEDA i STA, substituint-lo per un del 4% i un programa de reducció de les tarifes.
- c) Un termini màxim de 55 dies per a fer els pagaments als proveïdors d'empreses públiques
- d) El fraccionament del deute tributari.

Per impulsar l'activitat econòmica:

- a) Crèdits tous per a noves iniciatives empresarials,
- b) Crèdits tous per a la reconversió i expansió d'activitats

- c) Suport a les energies alternatives.

Quant a l'Administració Pública:

- a) Reducció del 25% de la despesa sumptuària.
- b) Mancomunitat de serveis i contractacions públiques
- c) Agilització i simplificació de tràmits administratius

5. Model econòmic de futur del seu projecte:

Defensem la necessitat de treballar per al coneixement –amb l'educació com a factor estratègic de desenvolupament de la societat– i de canviar el model econòmic per augmentar la competitivitat, apostant per la innovació i el desenvolupament tecnològic. Ho fem sense oblidar la necessitat d'atraure noves inversions, de donar suport a les iniciatives empresarials i de consolidar, modernitzar i diversificar el teixit empresarial. Ho fem, també, amb un compromís a favor de la sostenibilitat dels recursos naturals i mediambientals.

Els socialdemòcrates i la gent de l'Alternativa volem encarar aquests reptes des de plantejaments progressistes i assumint el lideratge del Govern, amb polítiques fonamentades en el diàleg institucional i social, per al progrés i el benestar de la ciutadania. I ho volem fer aplicant una gestió dels recursos públics assentada en els principis d'austeritat, eficàcia, eficiència i transparència dels comptes i les polítiques públiques.

Andorra ha fonamentat el seu model de creixement econòmic els darrers anys en l'augment de la construcció i en l'especulació immobiliària. Això ha comportat un nivell molt fort d'endeutament de les famílies, hipotecades en nivells massa alts pel forassenyat preu de l'habitatge, amb un estalvi molt reduït i amb el risc latent que un moviment dels tipus d'interès fes trontollar aquesta aparent prosperitat que es recolzava en un "efecte riquesa" generat pels actius immobiliaris i financers. Ara veiem –i patim– les conseqüències d'aquell model de creixement gens assenyat.

Pel nostre benestar i desenvolupament és fonamental que Andorra pugui comptar amb un teixit econòmic potent, obert al món i que, mitjançant la innovació i la qualificació dels seus recursos humans, es pugui adaptar al canvi estructural que estem vivint. Aquest objectiu estratègic només es podrà assolir en unes condicions i amb un clima social, polític i econòmic favorables al creixement empresarial i l'exportació de serveis, i a la captació de noves inversions.

Cal fer un esforç per adaptar l'economia andorrana a la societat del coneixement, desenvolupant la capacitat d'innovar, d'emprendre i de generar nou coneixement. Cal estimular la cooperació i fomentar la igualtat d'oportunitats i la col·laboració públic–privada, promovent la solidaritat i la cohesió social com a elements d'inclusió i d'atansament a les persones més desafavorides. I cal fer-ho incorporant el medi ambient com a factor de competitivitat i com a element de generació sostinguda de riquesa.

Alhora cal crear un clima sociopolític afavoridor de l'assumpció de riscos empresarials, donant al país un marc legal estable i modern, conjuntament amb instruments de suport públic a les noves inversions i posant a la disposició dels

agents econòmics les infraestructures tecnològiques, de serveis i de comunicacions necessàries per a una economia moderna i competitiva.

Així, doncs, els principals objectius que volem assolir són:

- Aconseguir un marc institucional, polític, social i econòmic estable, que permeti consolidar un entorn favorable al desenvolupament de l'activitat empresarial.
- Convertir Andorra en una societat del coneixement, considerant l'educació com factor estratègic de desenvolupament general i social dels ciutadans, apostant per la universalització de l'accés i l'ús de noves tecnologies.
- Donar suport al desenvolupament i la modernització de les petites i mitjanes empreses i al naixement de noves iniciatives empresarials.
- Donar suport a la qualificació dels recursos humans de les empreses.

Andorra la Vella el 31 de març del 2009